

GERÇEĞİN PEŞİNDE

İsmail İSPARTA

Balıkçı uzun süredir ortalarda yoktu. Nereye gitmişti? Masal ülkesini terk mi etmişti yoksa? Olabilirdi. O, masal ülkesinin zevklerine tutulmuş, bunların arkasındaki hakikati görememişti. Hevesi geçince de başka arayışlar peşine düşmüştü. Hâlbuki onu ilk gördüğünde ne kadar da sevinmişti Halil. Yıllardır ilk kez insan görüyordu. Masal ülkesi de olsa sıkılmaya başlamıştı burada. İnsan yüzüne hasretti. Balıkçı, böyle bir zamanda karşısına çıkmıştı işte.

Bazen Balıkçı'nın halayıklarıyla konuşmasına kulak veriyordu. Küçük kayı-ğıyla denize açılmasını; günün birinde balık tutarken ağına bir sandığın takılmasını; sandıktan şişe, şişeden cin çıkmasını; cinin onu, şişeden kurtarmasına karşılık masal ülkesine göndermesini her seferinde ballandıra ballandıra anlatıyordu. Çoğu zaman yanındaydı bunları anlatırken. Ancak o, Halil'i görmüyordu. Çünkü Halil farklı bir boyutta, arayanlar boyutundaydı.

Masal ülkesinde herkesin nasibi kapasitesine göreydi. İnsan buraya ne için gelmişse ondan fazlasına erişemiyordu. Masallar, kişinin anlayış ve beklentisine göre kendini yeniden kurguluyor; masal ülkesi bu sayede anbean değişip dönüşüyordu. Ancak kişinin bundan hiç haberi olmuyordu. Balıkçının da bunlardan haberi yoktu. İçine gömüldüğü zevklerin uyuşturucu lezzeti, bunları ve Halil'i görmesine engel oluyordu.

Peki, Halil nasıl gelmişti buraya? O sabah yine erkenden kalkmış, sabah namazını kıldıktan sonra ailesinin rızkını kazanmak için omzuna çapasını, eline azık çantasını alıp tarla yolunu tutmuştu. Köyden uzaklaşıp ormana daldığında çalılırlar arasında bir kıpırtı ilişir gibi olmuştu gözüne. Merak etti. Yürüdü o tarafa. Çalılırlar arasında kapkara, koca bir yılanın, herşeyden habersiz yeri eşelemekle meşgul bir gelincik yavrusuna saldırmak üzere olduğunu gördü. Korktu. Ne yapacağını bilemedi önce. Sonra torbayı usulca yere koydu. Çapayı omzundan indirip hızla yılanın kafasına vurdu. Kafası bedeninden ayrılan yılan kıvrana kıvrana öldü. Gelincik

yavrusu da kaçarak uzaklaştı. Kaçarken bir an gözlerinin içine bakması Halil'in hoşuna gitti.

O gün akşama kadar çalıştı. Yoruldu Halil. Eve gelir gelmez yemeğini yedi ve uyudu. Rüyasında yılandan kurtardığı gelinciği gördü. Gelincik silikleşti, şeffaflaştı, ak duman hâline geldi. Sonra duman döne, kıvrıla bir cine dönüştü. Yanında kendisi gibi birçok cin vardı. "Ey Âdemoğlu!" dedi, içlerinden en uzun olanı.

"Oğlumu kara ifritlerin en azılı savaşçılarından elinden kurtardın. Oğlum ölseydi kabilemiz, benden sonra başsız kalacak, kara ifritlerin gazabına uğrayacaktı."

Bütün cinler pür dikkat dinliyordu. Halil de dinliyordu. Bir taraftan da korkuyordu. Bunun bir rüya olduğunu, biraz sonra uyanacağını, her şeyin sona ereceğini biliyordu. Ama böyle bir rüyayı ilk kez görüyordu. Uzun boylu cin konuşmasına devam etti.

"Bu iyiliğine karşılık sana bir iyilikte bulunmak istiyorum. Masal ülkesi diye bir yer var ki Ademoğlunun rüyaları onun eteklerine bile ulaşamaz. Oraya gitmek ister misin?"

Masal ülkesi de neyin nesiydi? Kulağa farklı ve hoş geliyordu. Küçükken annesinin anlattığı masalları hatırlıyordu ama bunların bir ülkesinin olduğunu hiç düşünmemişti. Rüyalar bile oraya ulaşamıyorsa gayet güzel bir yer olmalıydı.

"Olur, isterim." dedi.

Bunu demesiyle rüya, cinler her şey toz bulutu olup kayboldu. Bedeni tüm ağırlıklarını yitirdi. Bir an öldüğünü zannetti. Bir girdapın içine düşmüştü sanki. Dönüyordu durmadan. Her şey dönüyordu. Rengârenk ışık huzmeleri içine girip çıkıyordu. Gözlerini kamaştırıyordu ışıklar. Kapattı gözlerini...

Gözlerini açtığı anda kendini bambaşka bir yerde buldu. Hayretten donakalmıştı. Gerçekten de masal ülkesinde her şey mutluluk vericiydi. Hüznün kırıntısı bile yoktu. İlk zamanlar gayet güzel zaman geçiriyordu burada. Ancak zamanla kafasını bazı düşünceler kurcalamaya başladı. Bunca güzelliğe rağmen bir eksiklik hissediyordu içinde. Bir tatminsizlik... Bütün zevkleri tadınca her şey sıradanlaşmaya başlamış, düşünceleri değişmişti. Neydi bu güzelliklerin sebebi? Bu düşüncesi onu arayanlar boyutuna erdirmişti. Sürekli düşünüyordu. Bütün bu güzelliklerin ötesinde bir şey... Masalların işaret ettiği bir masal... Büyük bir masal... Ne olabilirdi, ne olabilirdi...

O gün yine bunları düşünüyordu. O kadar düşünceliydi ki yanında beliren ak sakallı ihtiyarı neden sonra fark etti. Kimdi, ne zaman, nereden gelmişti? Vakur bir duruşu vardı. Bakışları insanın içine işliyordu sanki. "Ey Âdemoğlu!" dedi içe işleyen sesiyle. "Büyük masalı keşfettin sonunda. Bu herkese nasip olmaz. Büyük masalın kahramanı olup gerçeğe ulaşmak istiyorsan yazgını takip et!"

Dikkatle ihtiyarını dinliyordu Halil. Yazgı... Gerçek... Ne demek oluyordu bunlar? Dili tutulmuştu sanki. Soru sormak istiyor ancak kelimeleri bir türlü toparlayamıyordu.

“Unutma sen de gerçeksin. Gerçeği gerçekle buluşturmaya çalış!” dedi, en son ve kayboldu. Kafası iyici karışmış, sıkıntısı birken bin olmuştu. Gerçek kendisiyse burası ne oluyordu? Etrafındakiler bir hayal miydi? Bunları düşündükçe aklına, buraya gelmeden önce menakıpnamelerden okudukları geliyordu. Âlemin bir hayal olduğundan bahsediyordu bu kitaplar. Bir’le bir olup Hakka karışmaktan, Hak aşkıyla yanıp tutuşmaktan bahsediyordu. İhtiyarın bahsettiği gerçek böyle bir şey miydi?

Yine bunları düşündüğü bir gün ormanda karşısına eski bir kulübe çıktı. Önceden niye görmemişti bu kulübeyi? Belki de görmüş, dikkat etmemiştir. Kapısını açıp içeri girdi. Etrafa bakındı merakla. Her şey eski, kırık döküktü. Masa vardı ileride. Üzerinde de bir ayna... Dikkatli bakınca aynanın sıralarının döküldüğünü fark etti. İlerledi. Aynaya baktı. Kendini gördü belli belirsiz. Görüntüler silikleşti, başka görüntüler belirdi. Bir an korktu. Başını çevirdi. Cesaretini toplayıp tekrar baktı. Çocukluk hâlini görüyordu aynada. Annesinin okşamasını, babasının öpmesini... Hoşuna gitti. Bu aynanın, ihtiyarın bahsettiği yazgıyla bir ilgisi var mıydı? Yoksa yazgıları mı gösteriyordu? Tekrar baktı merakla.

Görüntüler yavaş yavaş değişiyordu. Köyünü, arkadaşlarını... şimdi de gençliğini gösteriyordu ayna. Ve masal ülkesini... Köşklere, halayıkları, bal ve süt ırmaklarını... Bir yolculuğa çıktığını görüyordu. Karlı, fırtınalı dağlar vardı önünde. Bataklıklar, derin vadiler, aşılmaz denizler vardı. Hepsini görüyordu. Canavarlar, hiç görmediği yaratıklar vardı. Yolun sonunda pırlıl pırlıl bir ışık vardı. İhtiyarın bahsettiği gerçeği galiba bu ışık. Gözlerine inanamıyordu. Ayna kendine yazgısını gösteriyordu. Bundan şüphesi yoktu. Çünkü çocukluğu ve gençliğine dair gördükleri gerçekti. Gerçeğe ulaşması için geçeceği yolları, karşılaşıcağı engelleri gösteriyordu. Masal ülkesinin işaret ettiği, ihtiyarın bahsettiği gerçeğe ulaşması gerekiyordu artık. Bunun için kendi masalını oluşturmalı, o masalın kahramanı olmalıydı. Hırslanmıştı Halil.

Gerçeğe ulaşması için aynada gördüğü kadarıyla aşması gereken üç dağ, iki deniz, bir bataklık ve vadiden oluşan yedi zorlu engel vardı önünde. Hazırlıklarını tamamladı. Yola çıkarken, ihtiyar tekrar yanına geldi. Ona bir çıra, asa, kılıç ve kalkan verdi.

“Bu ahlak çırasındır, bu marifet asası, bu riyazet kılıcı, bu da sabır kalkanı” dedi. “Yolculuğunda bunlar lazım olacak.”

Yola çıktı.

Uzun süren yolculuktan sonra karşısına uçsuz bucaksız bir deniz çıktı. Ancak normal bir deniz değildi bu. Üzerinden dumanlar yükselen, cayır cayır yanan ateş

deniziydi. Her yanı ayrı bir cehennemdi. Heyecanlandı, bir o kadar da korktu. Yoluna devam etmesi için bu denizi geçmesi gerekiyordu. Nasıl yapacaktı? Sağa sola göz gezdirdi. Limanda gemiler vardı. Bunlarla karşıya geçmeyi denemekten başka çaresi yoktu. Rastgele birine bindi. Açıldı denize. Kızgın alevleri yakından görünce korkusu bir kat daha arttı. Sahilden biraz uzaklaşmıştı ki gemi yanmaya başladı. Çünkü gemi mumdandaydı. Geminin küçük bir parçasının üzerine çıkıp kendini sahile güç bela attı. Canını zor kurtardı. Başka bir gemiye bindi. O da yanmaya başladı. Birkaç gemiyle daha denedi. Ancak sonuç değişmedi. Sağında solunda yanıklar oluşmuştu. Ne yapabiliirdi? Umutsuzca etrafa bakındı. Limandaki bütün gemiler yanmıştı. Fakat sahilin sonunda küçük bir gemi vardı. Önünde AMENTÜ yazıyordu. Son bir umut şansını bu gemiyle denemeye karar verdi. Bindi amentü gemisine. Açıldı. Ateş yakmıyordu. Evet yakmıyordu. Çünkü amentü gemisi yakmayan ateş, yani nurdan yapılmıştı. Ateş ateşe zarar vermiyordu. Bu şekilde ateş denizini selametle aşmayı başardı.

İlk engeli aşmıştı işte. Kendine güveni artmıştı. Gerçeğe adım adım yaklaşıyordu. Yaklaştıkça daha da heyecanlanıyordu.

Uzun süre yürümüştü. Yolda hiç görmediği yaratıklarla karşılaşılıyordu. İnsanın üzerine ölüm gibi çöken koncoloslar, korkunç çığlıkları kulakları sağır eden habis ruhlar önünü kesiyordu bazen. Ancak bunları yenmeyi başarıyordu.

Varlık Dağı ikinci engeliydi. Yoluna devam etmesi için dağı aşır zirvesindeki İstek Sarayından geçmesi gerekiyordu. Dağın zirvesi göğü yarmış, kaybolmuştu sanki. Gökyüzünde yırtıcı kuşlar dönüp duruyordu. Ağaçların dallarında parçalanmış rüzgâr ürkütücü bir uğultuya dönüşüyordu. Tırmanmaya başladı. Dağın yarısını geçtikten sonra yorulmaya başladı ama dinlenmedi. Dizlerinin takati tamamen kesildi. Tam dizlerinin üzerine çökecekken ileride İstek Sarayını gördü. Gözlerine inanmadı. Gözlerini uğup tekrar baktı. Ne güzel bir saraydı. Bakanın içi açılıyor, keyfi yerine geliyordu. Koşmaya başladı. Dizlerine yeniden derman gelmişti sanki...

Saraya girer girmez kendinden geçmişti. İnsanın istediği her şey vardı burada. Yerler pırıl pırıl zümrüt döşeliydi. Duvarlar som altındı. Etrafa ıtır, miskü anber karışımı bir koku yayılıyordu. Masalardaki tabaklarda her türlü yiyecek vardı. Halil baygın baygın etrafa bakıyordu. O sıra bir ses duyar gibi oldu. Sağa sola bakındı. Nereden geldiğini anlayamadı. Aksakallı ihtiyarın sesine benzetti.

“Bu sarayın sahibi...” diyordu ses. “Sarayı sana satmaz. Sen de sakın bu saraya onu satma!”

İleride bir kapı vardı. O tarafa yürüdü. Kapıyı açtı. Genişçe bir odaydı burası. Üzerinden ipekler sarkan bir yatak gördü. Yatak odasıydı galiba. İpeklerin arasında bir kadın yatıyordu. Onu görünce doğruldu. “Hoş geldiniz efendim” dedi davetkâr sesiyle. Halil böyle güzelliği ilk kez görüyordu. Masal ülkesindekiler bile böyle

güzel değildi. Baygın bakışları cana, kömür karası saçları imana düşmandı. Al yanakları gül gülistan, beyaz teni dolunaydı.

“Gel!” dedi kadın. “Bugün isteklerine erişme günüdür, durma yaklaş!” Halil kendinden geçmişti. Kalbinin deliler gibi çarptığını hissediyor; kasıkları alev alev yanıyordu. Ona doğru yürüdü. Ayaklarına söz dinletemiyordu. İyice yaklaştı. Kadının üzerine eğildi ve yanağından öptü. Öpmesiyle kadın korkunç bir çığlık atıp kocakarıya dönüştü. Dişleri kâfir mezarı gibi eğri büğrüydü. Biraz önceki lüle lüle saçlar, kel eşeğin kuyruğuna dönüştü. Hâlâ gülmeye devam ediyordu. “Hadi!” diyordu. “Ne duruyorsun, öpsene!”

Yer sarsılmaya başladı bir anda. Saray yıkılıyordu. Her şey yıkılıyordu. Kulaklarında hâlâ kocakarının pis sesi yankılanıyordu. Sarayın olduğu yerde koca bir çukur açıldı. İçine düşenin bin sene çıkamadığı nefsi emmare çukuruydu bu. Yazgı aynasından hatırlıyordu. Tam düşecekken devasa bir kuş, rahmet kuşu yakaladı. Sırtına bindirdi Halil’i, oradan hızla uzaklaştı. Uzunca bir süre uçtu. Korkusu yerini ferahlığa bırakmıştı. Hiç görmediği, hayal bile edemediği yerlere götürdü. Uçtu, uçtu. Yıldızları geçti, gezegenleri aştı, güneşin yüz katı büyüklüğündeki güneşleri gördü. Uzayın, onların yanında bir fındıkkabuğu büyüklüğünde olduğu âlemleri gördü. Dalları on sekiz bin âleme sarkan sidre ağacını gördü. Âlemi çepeçevre kuşatan Kafdağını gördü. Gördükçe acziyetini kavradı. Daha fazla görmek istedi. Sadece ışıktan ibaret bir âleme ulaştı. Kendisi de ışık olmuştu. Eriyordu yavaş yavaş. Eridi eridi...

Gözlerini açtığında kendini Varlık Dağının diğer tarafında buldu. Varlık Dağı’nı ve İstek Sarayını aşmayı başarmıştı. İkinci engeli de geçmişti. Gerçeğe bir adım daha yaklaşmıştı. Yoluna devam etti. Sesi yıldırımını andıran gulyabaniler, ağzından alev saçan ejderhalar, gecedan kara ifritler, yüz arşın yüksekliğinde devler kesiyordu yolunu. Bunlarla mücadele ediyordu. Uzun süre yürüdü. Etrafta ses seda yoktu. Yol sanki ne uzuyor ne kısalıyordu.

Sonunda üçüncü engel de karşısına çıkmıştı. Benlik Bataklığıydı bu engel. Uçsuz bucaksız, kara bir çamur deryasıydı Benlik Bataklığı. Leş gibi kokuyordu. Çamurların arasında vıcık vıcık kurtlar oynuyor, türlü parazitler dolaşıyor, üzerinden iğrenç bir buhar yükseliyordu. Midesi bulandı Halil’in. Bir an aklına Masal Ülkesindeki mesut günleri geldi. Köşkleri, halayıkları, bal ve süt ırmaklarını düşünüp iç geçirdi. Hata mı etmişti yola çıkarak? Hayır, hata etmemişti. Yolun sonunda gerçek vardı, hakikat vardı. Engellere yılmadan göğüs germeliydi. Şimdi karşıya nasıl geçeceğini düşünmeliydi. Geçebilecek miydi?

Adımını attı. Yavaş yavaş ilerledi. Ağır, yapışkan balçık ayaklarına yapışıyor, ayaklarını zor kaldırıyor, güçlkle ilerliyordu. Bir süre sonra dizlerine kadar çamura saplanıp kaldı. Bir adım dahi atamıyordu. Ne kadar uğraşsa nafiye. Ne yapacaktı

şimdi? Bataklıkta ortasında kalakalmıştı. Etrafa baktı. Yardım alacağı kimse yoktu. Üzerine baktı. Göğsünde koca bir yara olduğunu fark etti. Bu yara ne zaman olmuştu, niye fark etmemişti, neden hiç ağrıyordu? Ateş denizini geçerken ya da İstek Sarayı üzerine yıkıldığında olmuş olabilir. Yarasından irine benzer yapışkan bir sıvı akıyor, bataklığa karışıyordu.

Bataklığa saplanıp kalmasına bu sıvı neden oluyordu. Ayaklarını çamura yapıştırıyordu. Halil kendi kendine zarar veriyordu. Bataklıkta buna bir etkisi yoktu. Yarasını tedavi ederse kurtulabilirdi. Sorunu bulmuştu. Ama çözümü bulamamıştı daha. Elini cebine soktu can sıkıntısından. İhtiyarın yola çıkmadan önce verdiği ahlak çırası geldi eline. Yaktı. Yaralarını onunla dağladı. Yarasından sızan sıvı azalmaya başladı. Artık adım atabiliyordu. Yürüdü, karşıya geçti.

Bu engeli de sağ salim geçmişti. Devam etti. Yoluna bazen arzu ejderhası çıkıyordu. Küçük bir yılan olarak beliriyor, büyüüp koca bir ejderhaya dönüşüyordu. Halil'in elinde ihtiyarın verdiği sabır kalkanı ve riyazet kılıcı vardı. Bunlarla kendini koruyordu. Arzu ejderhasını küçükken öldürmesi daha kolay oluyordu. Önceleri bunu bilmediği için ejderhayı alt etmekte bir hayli zorlanıyordu. Bunu öğrendikten sonra rahatlıkla yenmeye başladı.

Dördüncü engeli Kil ü kal Deniziydi ki her türlü gıybet, dedikodu, küfür ve iftiradan oluşuyordu. Denizi görünce Halil'in aklı başından gitti. Nasıl bir şeydi bu, nasıl aşacaktı? Dermansız bir derde düşmüştü. Sanki tek başına Kerbela'ya düşmüştü. Deniz hiddetle kabarıyor, kelimeler sağa sola çalkalanıyordu. İçine adımını attığı an hırçın dalgalar onu bilinmeyen, karanlık derinliklere sürükleyebilirdi. Bir nehaddinibilmezdi kıyıda parçalandı. Bir alçağınşerefsizinüçkağıtçınıntekidir ayaklarının ucuna kadar geldi. Benonunciğerinibilirimyalancıdırsinsidireşinialdattırzatenişideonualdatıyor büyük bir gürültüyle kabardı.

Halil'in içine bir korkudur düştü. Böyle bir engel karşısında ne yapabiliyordu ki? Yolculuğa keşke çıkmasaydım, diye düşündü yine. Dertsiz başına dert almıştı. Ama çıkmıştı. Dönemezdi de artık. Aklına ihtiyarın verdiği asa geldi. Belinden marifet asasını çıkardı. Asanın ucunda parlak bir ışık vardı. Asayı çıkarınca dalgaların ondan uzaklaştığını fark etti. Denize dokundurdu. Dokundurmasıyla devasa deniz ortadan ikiye yarıldı. Gözlerine inanamıyordu. Demek asanın hikmeti buydu. Yürüdü ve güvenle karşıya geçti.

Her engeli aştıkça kendine güveni daha da artıyordu. Gerçeğe çok az kalmıştı. Ancak yol kısaldıkça engeller de zorlaşıyordu.

Halil, İstek Sarayını aşmasına rağmen istek ve arzularından hâlâ kurtulamamıştı. Ne kadar budarsa budasının isteklerinin kökü hâlâ yerindeydi. Bir türlü tamamını koparamıyordu. Bunlara karşı irade silahını çekti. İstekleri bazen azılı bir aslan olup üzerine geliyordu. İradesi bir kılıca dönüşüyor, aslanı ikiye bölüyordu. Bu sefer iki parça akrep oluyordu istekleri. İradesi yılan olup akreplerin üzerine atılıyordu.

Sonra istekleri atmacaya dönüşüp yılanın üzerine hamle yapıyordu. İradesi kartala dönüşüyor, sarmaş dolaş yere düşüyorlardı. Mücadele burada da bitmiyor, istekleri vahşi bir kediye, iradesi kurda; istekleri aslana, iradesi tekrar kılıca dönüşüyor; bu döngü sürekli devam ediyordu.

Yorulmuştu artık. Adımlarını güçlkle atıyordu. İnsan yüzüne, bir iki kelam etmeye hasretti kaç zamandır. Ama gerçeğe ulaşacak olmanın heyecanı, bu isteğini bastırıyordu. Makam vadisine ulaşmıştı bu arada. Çekinerek yürüdü. Derin bir sessizlik vardı etrafta. Vadi sarp bir patika boyunca ilerliyor sonra aşağı iniyordu. Vadinin aşağısına indi. Çevrede hiçbir canlılık emaresi yoktu. Ağaçlar kurumuş, tüm bitkiler sararıp solmuştu. Sanki kavurucu bir çöl güneşi her şeyi kasıp kavurmuştu.

Bir kapı gördü ileride. Kapıyı kurtlar kemirmiş, kenarları çürüyüp ufalanmıştı. İtekleli çekinerek. Gıcırdayarak açıldı. İçeri adımını atar atmaz kendini gökyüzünde buldu. Evet gökyüzündeydi. Bedeni tüm ağırlıklarından kurtulmuştu sanki. Havada asılı duruyordu. Aşağı baktı. İnsanlar küçücük görünüyordu. Her şey küçüktü. Kurumuş ağaçların arasında gürül gürül kızıl bir nehir akıyordu. İleride bir taht vardı. O da havada duruyordu. Sanki oturması için kendisini bekliyordu. O tarafa yürüdü. Tahta oturma yönünde içinde güçlü bir istek duydu. Tereddüt etti. Ama oturdu.

Aşağıdaki insanların bir kısmı “padişahımız çok yaşa!” diye bağırarak secdeye kapandılar. Bir kısmı da ona ok fırlatıyor ancak ulaştıramıyorlardı. Sonra bu iki topluluk savaşa tutuştu. Kılıçlar sallandı, başlar kesildi, mızraklar saplandı, oluk oluk kan aktı. Akan kan kızıl nehre karıştı. O zaman anladı nehrin tamamen insan kanından oluştuğunu. Ürperdi, başı döndü, midesi bulandı. Ayağa kalktı. Oturduğu tahta baktı tekrar. Üzerinde ipek bir örtü vardı. Örtüyü çekti. Taht insan kafataslarıyla yapılmıştı. Daha fazla dayanamadı, kendinden geçti ve aşağı düşmeye başladı.

Gözlerini açtığında Hırs Tepesine düştüğünü fark etti. Ne zaman gelmişti buraya? Hırsları koca bir tepe hâline gelmişti. Altın biriktirme, makam, mülk sahibi olma ve diğer hırsları... Bu kadar hırsı olduğunu hiç düşünememişti. Hepsisi de buradaydı. Burası da bir engeldi. Ama onu yolundan alıkoyacak bir engel gözüküyordu etrafta. O kadar zorlu engelin ardından, karşısına böyle bir engelin çıkması tuhafına gitti. Ayağa kalktı, yürüdü. Kalkmasıyla üzerinde durduğu tepe de hareket etmeye başladı. Olamaz! Bu bir tepe değil simsiyah, koca bir yıldı. Hırslarıyla bu yılanı beslemiş, tepe gibi büyümüşü.

Yılan silkindi, başını havaya kaldırdı. Gayya kuyusu gibi, alev alev gözleri vardı. Halil'i yere düşürdü. Artık sonum geldi, diye düşündü Halil. Yılan cehennem kapısını andıran korkunç ağzını açtı, hamle yaptı. Halil son anda kurtardı kendini. Bir hamle daha. Yine güçlkle attı kendini kenara. Takati kesilmişti. Ne yapacaktı? Zebani kırbacından farksız dilinin tıslaması yeri göğü inletiyordu. Galiba teslim olmaktan başka çare yoktu. Yardım et Allah'ım, diye mırıldandı.

Her şeyi bırakmışken aklına ihtiyarın verdikleri geldi. Riyazet kılıcıyla sabır kalkanını aldı eline. Hamle yaptı. Devasa yılanın yanında kılıcın küçük bir kıymıktan farkı yoktu. Kılıç kırıldı. Kalkan ortadan ikiye bölündü. Elini cebine attı telaşla. Biraz ahlak çırası kalmıştı. Hemen tutuşturdu. Ateşi yılanın yüzüne tuttu. Bir anda durdu yılan, olduğu yere mihlanmış gibiydi, can çekişircesine inliyordu, küçülme-ye başladı, küçüldükçe küçüldü. Parmaktan ince hâle geldi. Korkudan kayalıkların arasına akıp kayboldu. Rahatladı Halil. Derin bir oh çekti.

Böylece bu engeli de aştı.

Artık son engele gelmişti. Heyecanı doruktaydı. Neyle karşılaşacaktı acaba, bunu da aşırp gerçeğe ulaşabilecek miydi?

Bir süre yol aldı. Ne gelen vardı ne giden. Devler, ifritler, gulyabaniler de çıkmıyordu artık karşısına. Yol, yolculuk... Her şey anlamını yitiriyordu. Sanki o, sabit duruyordu da yol ayaklarının altından kayıyordu. Bu yolculuğun ötesinde, başka bir yolun yolcusu gibiydi.

Bunları düşünürken son engeli, Takva Tepesi karşısında belirdi. Bir ucu denize açılıyordu. Tepenin bazı yerlerinde ve denizin üzerinde irili ufaklı saraylar, köşkler vardı. Tırmanmaya başladı. Acıkmış ve susamıştı. Bir o kadar da yorgundu. Şu köşkerlerin birinde dinlensem iyi olacak, diye düşündü. Takva Tepsine yapılan köşkler gayet sadeydi. Sadeliğe içkin bir güzelliği vardı. Ancak denizin üzerine yapılmış saraylar - bunlara köşk denemezdi - oldukça gösterişli duruyordu. Duvarları su gibi şeffaftı. İçinde halayıklar gözüküyordu. Rengârenkti. O taraftan güzel yemek kokuları geliyordu.

Halil düşündü. Nasıl bir bit yeniği vardı burada? Hata yapmamalıydı. Diğer engellerden tecrübe kazanmıştı artık. Bir dümen vardı işin içinde. Ama neydi? Saray ve köşklere tekrar göz gezdirdi. Hepsinin girişinde TAKVA yazıyordu. Ancak bir kısmı gösterişli, bir kısmı sadeydi. Sonunda midesinin sözünü dinledi. Deniz tarafına yürüdü.

Saraylara gayet görkemli bir köprüden geçilerek ulaşılıyordu. Saraylardan birine girdi. İçerisi ışıl ışıldı. Masaların üzerindeki tabaklarda enfes yiyecekler göze çarpıyordu. Halayıklar vardı etrafta. Ancak halayıklar hareket etmiyordu. Hiçbir şey hareket etmiyordu. Her şey donmuştu âdeta. Bir tuhaflık vardı bu işte. Halayıklardan birine yaklaştı, dokundu. Gerçek değildi. Masalar, yiyecekler her şey kartondandı. Afalladı. Tuzağa düşmüşü anlaşılan. Hemen terk etmeliydi bu uğursuz yeri. Tam adımını atmıştı ki karton saray çökmeye başladı. Deniz, sarayı yutuyordu. Deniz... Riya Deniziydi bu. Yazgı aynasında görmüştü. Nasıl da hatırlayamamıştı! Hızla koştu. Duvarlar, masalar, halayıklar her şey denize gömülüyordu. Koştu. Adımını dışarı attığı anda saray karanlık suların içinde kayboldu.

İleride bir at vardı. Tövbe atı... Bindi. Yorgunluğu, açlığı had safhaya ulaşmıştı. Sürdü. Koşmaya başladı süt beyaz at. Ağaçların, kayaların gövdesi, atı parçalara

ayırıyordu. Siyaha beyaza bata çıka koştu. Parçalanarak koştu. Her parçası ayrı bir ata dönüştü. Bir ordu hâline geldi. Yeniden birleşti sonra. Rüzgâr oldu koştu. Yıldırım oldu koştu. Asırlardır koşuyordu sanki. Geceleri gündüzler, ayları yıllar takip etti. Hâlâ koşmaya devam ediyordu. Günler, aylar, yıllar birbirine karıştı. Zaman mefhumu silindi. Zaman eridi. At, zamana karıştı...

Bir zaman sonra kendini yüksek bir kulenin önünde buldu. Galiba yolun sonuna gelmişti artık. Yorulmuştu iyice. Bu yolculuk ömrünü tüketmişti âdetâ. İyi ya da kötü ne olacaksa olsundu artık. Dizleri titreyerek kapıya yaklaştı ve açtı. Merdivenlerden yukarı çıktı. Ayakları yorgun bedenini taşıyamıyordu artık. Her adımını duvarlardan destek alarak atıyordu.

Genişçe bir odaya girdi. Bir pencere vardı ileride. Yaklaştı. Pencereden aşağı baktı. Her taraf yemyeşil, pırıl pırıldı dışarı. İnsanlar görünüyordu aşağıda. Dik katli bakınca bir yerlerden tanıdığını fark etti çoğunu. Evet tanıyordu. Halil'in köyüdü burası. Arkadaşlarını, çocuklarını, eşini, anne ve babasını gördü. Hepsisi de bir yol tutturmuş yürüyüp gidiyordu. Yolların sonunda mezarlar görünüyordu. Bazıları oldukça yaklaşmıştı yolun sonuna, bazılarınınmsa daha bir hayli mesafesi vardı. Her biri kendi mezarına yürüyordu. Kendi mezarını da görür gibi oldu. Hüzünlendi bir an, gözleri nemlendi. Hece taşında ismi yazıyordu. Mezarına giden yol boş duruyordu. Anladı, onu bekliyordu. Yol yolcusunu bekliyordu.

Gerçek buydu demek. Bir'le bir olup hakka karışmak, Hak aşkıyla yanıp tuşmak değildi.

İleride, aşağıdaki insanların olduğu yere açılan bir kapı vardı. Kapıya yaklaştı, kolunu çevirip açtı ve kahramanı olduğu masalı terk ederek gerçeğe yürüdü.